

ชื่อผลงาน รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข
ผู้วิจัย นายพิจิตร พรหมจารี
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1
วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ
ปีพุทธศักราช 2566-2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข 3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข 4) เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข 5) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข ที่ปรับปรุงแล้ว และ 6) เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข (ฉบับสมบูรณ์) โดยมีการวิจัย 6 ระยะ ได้แก่ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการที่เกี่ยวข้อง จากเอกสาร ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่คาดหวัง และความต้องการ ตรวจสอบนิเทศโรงเรียน 100% ด้วยแบบประเมิน และศึกษาแนวทางในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข ใช้รูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้างานวิชาการ และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) สร้างรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข ยกร่างรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบ โดยการประชุมระดมสมอง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบ และความเหมาะสมของร่างคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และศึกษาผลการทดลองใช้ กระบวนการ ผลที่เกิดกับผู้เรียน ครู สถานศึกษา หรือผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง 4) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ โดยประเมินผลการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา ความเป็นไปได้ ประโยชน์ของรูปแบบ และความพึงพอใจต่อรูปแบบ ปรับปรุงรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบ (ครั้งที่1) โดยการประชุม

ระดมสมอง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินรูปแบบ และร่างคู่มือการใช้รูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 15 คน 5) ใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 และศึกษาผลการใช้ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ 6) ประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ และประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน และข้อเสนอแนะต่อรูปแบบ ปรับปรุงรูปแบบ โดยการประชุมระดมสมองจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้รูปแบบ เป็นฉบับสมบูรณ์

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก สภาพที่คาดหวังในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุขมี 6 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) การดำเนินการ 5) การประเมินผล และ 6) เงื่อนไขความสำเร็จ ซึ่งรูปแบบและคู่มือการใช้รูปแบบมีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มี “1 กลยุทธ์ 4 มิติ 8 นโยบาย” ในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบ เกิดผลต่อผู้เรียน ครู สถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษาระหว่างก่อนและหลังการพัฒนา พบว่า หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการปรับปรุงรูปแบบ และคู่มือการใช้รูปแบบ ใช้ “1 กลยุทธ์ 4+1 มิติ 8 นโยบาย” ในการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข

5. ผลการใช้รูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

6. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า หลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการประเมิน จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะ พบว่ารูปแบบการบริหารนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่โรงเรียนแห่งความสุข มีจุดเด่นมากกว่าจุดที่ควรพัฒนา

Title   A Policy Management Model for Enhancing Educational Quality
                    Towards a Happy School

Author   Mr. Pijit Prommajaree
                    Director of the Saraburi Primary Educational Service Area Office 1
                    Academic Rank: Deputy Director, Senior Professional Level

Year   2023-2025

Abstract

This research aimed to develop a policy management model to enhance educational quality toward creating happy schools. The specific objectives were: 1) To study fundamental data regarding policy management for improving educational quality toward happy schools. 2) To construct a policy management model for enhancing educational quality toward happy schools. 3) To study the results of implementing the model. 4) To revise the model based on trial implementation results. 5) To evaluate the implementation of the revised model. 6) To finalize the complete version of the model.

Research Process (Six Phases): 1) Study of Basic Data: This phase involved reviewing concepts, theories, and principles from relevant literature, analyzing the current situation, expectations, and needs, and conducting 100% school supervision using evaluation tools. It also included examining policy management strategies for creating happy schools through the Professional Learning Community (PLC) approach. Key informants included school administrators, academic heads, and chairpersons of school boards. 2) Model Construction: This phase involved drafting the model and its user manual through brainstorming sessions with stakeholders. The draft was evaluated for accuracy, appropriateness, and usefulness by 15 experts in a seminar-based evaluation. 3) Trial Implementation: The model was piloted in the 2024 fiscal year. The results of the trial were studied in relation to students, teachers, schools, school administrators, and the local education office using relevant documents. 4) Model Evaluation and Revision: The efficiency of the model was assessed based on school administrators' performance, feasibility, usefulness, and satisfaction. The model and manual were revised (First Revision) through stakeholder brainstorming and expert seminars with 15 experts. 5) Implementation of the Revised Model: The revised model was implemented

in schools under the Saraburi Primary Educational Service Area Office 1 during the 2025 fiscal year. Results were evaluated through documentation. 6) Final Model Revision and Completion: The final model was evaluated for strengths, weaknesses, and suggestions through stakeholder brainstorming, leading to the finalized model version.

Research Findings:

1) Current and Expected Practices: The current level of policy management practice for enhancing educational quality toward happy schools was rated at a high level. The expected level was rated at the highest level.

2) Model Structure: The constructed model comprised six components: (1) Principles, (2) Objectives, (3) Content, (4) Implementation Process, (5) Evaluation, and (6) Success Conditions. The model and manual were found to be highly appropriate. The model featured a framework of “1 Strategy, 4 Dimensions, and 8 Policies.”

3) Trial Results: The implementation had a positive and efficient impact on Process. students, teachers, schools, school administrators, and the local education office.

4) Comparison of Practices: School administrators' practices significantly improved after model implementation ($p < .01$). The model's feasibility and usefulness were rated at the highest level. Satisfaction with implementation was also at the highest level. The revised model incorporated “1 Strategy, 4+1 Dimensions, and 8 Policies.”

5) Results of Model Implementation: The implementation produced effective outcomes.

6) Final Evaluation: A significant improvement was found in school administrators' practices post-implementation ($p < .01$). The model was rated highest in terms of feasibility, usefulness, and satisfaction. Strengths outweighed areas needing improvement, confirming the model's potential.

